

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální mateřská škola, Olomouc, Blanická 16

Blanická 16, 772 00 Olomouc

Identifikátor školy: 600 026 647

Termín konání inspekce: 13. – 14. říjen 2003

Čj.:	m5-1007/03-11092
Signatura:	km2rx503

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům speciální mateřské školy ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům speciální mateřské školy ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce ve speciální mateřské škole ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální mateřská škola, Olomouc, Blanická 16 (dále jen MŠ), jejímž zřizovatelem je Krajský úřad Olomouckého kraje, Jeremenkova 40a, 779 11 byla zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jako příspěvková organizace a má celodenní provoz od 7:00 do 15:30 hodin. Celková kapacita jednotřídní speciální mateřské školy stanovena na 15 dětí nebyla překročena, ke dni inspekce bylo ve třídě zapsáno celkem 13 dětí. MŠ poskytuje výchovu a vzdělávání dětem s mentálním postižením, autismem, poruchami komunikace, dětem s více vadami a sníženou psychosociální adaptací. Výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vychází z *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22*. Pro všechny děti byly vytvořeny individuální výchovně-vzdělávací plány (IVVP).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťují dvě vyučující včetně ředitelky školy a jedna logopedka, která v souladu s vyhláškou o speciálních školách a speciálních mateřských školách poskytuje individuální logopedickou péči a rozvoj komunikačních dovedností v rozsahu tří hodin denně.

Obě učitelky, dlouholeté zaměstnankyně s vynikajícími znalostmi v oboru speciální pedagogiky, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané příslušnou vyhláškou. Logopedka s pracovním úvazkem 15 hodin týdně, zaměstnaná na dobu určitou do 31. května 2004, studuje na PdF University Palackého Olomouc (UP Olomouc) obor učitelství pro 1. – 5. ročník základní školy a speciální pedagogiku. Jedinou provozní pracovnící je školnice s pracovním úvazkem 40 hodin týdně.

Účelné rozvržení úvazků přímé výchovné práce pedagogických pracovníků i pracovní náplň školnice zohledňuje specifické podmínky školy. Práci nad rámec povinností, kterou všechny zaměstnankyně vykonávají, zohledňuje ředitelka MŠ dle funkčně zpracovaných kritérií v nenárokových složkách mzdy, která jsou jim známa. Při hodnocení je ředitelkou oceňován zejména profesionální zájem a další vzdělávání, práce s rodiči a studenty.

Odbornému růstu pedagogických pracovníků je věnována mimořádná pozornost. Vzhledem k tomu, že speciální mateřská škola po celý rok poskytuje odborné vedení studentům UP Olomouc, Střední pedagogické školy Přerov a studentkám CARITAS Olomouc, je další vzdělávání učitelů prioritou MŠ. Vzdělávání v Teacch programu pro autisty, studium publikací z oblasti kvantové homeopatie, problematika osob se specifickým postižením jsou pouze výčtem nejdůležitějších akcí, kterými ředitelka školy reagovala ve školním roce 2002/2003 na

aktuální a prioritní potřeby školy. V daném školním roce vychází plán dalšího vzdělávání z individuálních potřeb každého pracovníka.

Stanovená organizační struktura je velmi dobře promyšlená, vychází ze specifických potřeb provozu, delegování kompetencí je stanoveno a funkčně provázáno v organizačním řádu. Informace uvnitř školy jsou předávány operativně, na pedagogických a provozních poradách i prostřednictvím vývěsek určených zaměstnancům. Informační systém směrem k rodičům je příkladně propracovaný a funkční. Účinným poradním orgánem, který ředitelka školy plně využívá, je pedagogická rada. Ze záznamů z jednání lze dokladovat řešení otázek plánování výchovy a vzdělávání, program spolupráce s rodinou, realizace IVVP a naplňování cílů předškolní výchovy.

Písemně stanovené úkoly v kontrole vzdělávacího procesu probíhají dle plánu, záznamy z hospitační činnosti jsou vedeny, závěry z jednotlivých hospitací jsou prováděny. Analýza závěrů kontrolní činnosti je pravidelným bodem jednání pedagogické rady.

Vnitřní klima školy, pozitivní naladění a profesionální úroveň všech pracovníků s osobnostním přístupem k dětem i rodičům zajišťují vynikající podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí s handicapem.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce školy jsou celkově vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI

Speciální mateřská škola sídlí v účelově postavené nově zrekonstruované budově se zahradou v klidné části města, v blízkosti hlavního nádraží. Každoročním vylepšováním vnitřních i vnějších prostor, převážně sponzorskými příspěvky, zhodnocuje ředitelka MŠ budovu, která je majetkem města a škola jí využívá za symbolický pronájem 360 Kč ročně. Pro stanovenou kapacitu školy jsou všechny prostory optimálně využity.

Prostorná herna je vybavena novým nábytkem, který je účelně rozestavěn do intimních herních koutů umožňujících dětem realizovat skupinové námětové hry i individuálně relaxovat. V herně jsou funkčně oddělené prostory pro strukturovanou výuku autistů a je také využívána jako logopedická pracovna. Úložné prostory pro hračky a pomůcky jsou dětem volně přístupné.

Vkusně a esteticky působící jídelna se dle možností variabilně mění na třídu pro řízené činnosti dětí. Dostatečné prostory šaten s podnětnou výzdobou a informacemi pro rodiče umožňují dětem klidné a nestresující převlékání a rodičům i jednoduchou instruktáž pro nácvik činností, které mají s dětmi doma opakovat.

Vybavení hračkami, učebními pomůckami spolu s didaktickým materiálem, audiovizuální a výpočetní technikou je nadstandardní. Používané speciální a kompenzační pomůcky jsou ve svém výběru dostatečné a umožňují všem dětem adekvátní zapojení do výchovně-vzdělávací činnosti. V areálu školy je standardně vybavená zahrada, jejíž údržba je v péči rodičů dětí a je vhodně využívána pro rekreační, sportovní a relaxační činnosti dětí. V koncepci MŠ je postupná obnova zahradního, herního i sportovního vybavení. Funkční plánování je v této oblasti založeno na pravidelné analýze stavu i potřeb zařízení.

Materiálně-technické podmínky umožňují plnit zvolený výchovně-vzdělávací program školy a jsou celkově vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Ředitelka má zpracovanou koncepci školy na období let 2003 – 2005. Záměry speciální mateřské školy jsou stanoveny na základě analýzy minulého školního roku. Plán práce školy pro školní rok 2003/2004 s názvem „Mozaika“ vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Navazující měsíční plány jsou členěny do oblastí sebeobsluhy, komunikace, volného času, řízených činností, domácích úkolů a zahrnují též pravidelnou výchovu v oblasti problémového a sociálního chování.

Individuální výchovně-vzdělávací plány jsou vypracovány na základě stanovisek a doporučení odborníků a pedagogické diagnostiky. Ve všech případech jsou několikrát v týdnu diskutovány se zákonnými zástupci, procházejí korekcí a jsou v průběhu školního roku doplňovány.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Kontrolou předložené povinné dokumentace bylo zjištěno, že je vedena v předepsaném rozsahu.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Plnění stanovených výchovně-vzdělávacích záměrů školy monitorují vyučující průběžně. Analýza výsledků je prováděna. Kontrola naplňování vzdělávacího programu je pravidelně realizována.

Systém kontroly plnění výchovně-vzdělávacího programu je účinný.

Vyučující převážně přizpůsobují a respektují ve výchovně-vzdělávacích činnostech vývojové, poznávací, sociální a emocionální potřeby dětí předškolního věku. Z hlediska psychohygieny byla v průběhu inspekce dodržována délka činností a jejich vhodné střídání, byly respektovány intervaly podávání stravy. Individuální doba odpočinku dětí je zohledňována. Režim dne dodržuje potřebné stereotypy, vzhledem ke specifickému postižení jsou zvláště v dopoledním programu vhodně upřednostňovány řízené činnosti na úkor spontánních.

Rodiče se o činnosti mateřské školy dovídají při každodenním setkávání, na společných schůzkách a akcích školy i na vývěskách. Pravidelně jsou seznamováni s náplní programových činností na nástěnkách v šatně.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání, důraz je kladen na individuální zvláštnosti každého dítěte a jeho nejoptimálnější integraci do běžného života.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků

Stabilizovaný pedagogický sbor a systematické další vzdělávání učitelů pozitivně ovlivňují výchovně-vzdělávací proces. Velmi dobře organizovaná i vedená logopedická činnost obsahovala všechny prvky individuální i kolektivní péče. Kontrolou plánů i sledováním přímé práce v hospitovaných hodinách byla shledána odborná správnost i empatické vedení dětí s postižením komunikativních dovedností. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost

(kterou učitelka získá ukončením studia v letošním školním roce) neměla zásadní vliv na výuku logopedie.

Spontánní a řízené činnosti

Při sledovaných spontánních činnostech děti prezentovaly znalost a důvěru v prostředí, větší či menší samostatnost při výběru hračky, některé starší děti se pokoušely o vzájemnou spolupráci. Učitelky byly při hrách dětem partnery a byly vždy připraveny pomoci hru rozvinout. Spontánnost ranních her byla však omezena pozdějšími příchody rodičů s dětmi (většina z nich dojíždí), některé děti jsou v prostředí MŠ krátkou dobu, teprve se s ním seznamovaly a hrály si samy. Těm učitelky s adaptací neustále pomáhaly. Významnou roli zde vykonává i školnice, která navazuje s dětmi spontánní kontakt a svým bezprostředním přístupem vzbuzuje jejich zájem o dění v MŠ.

Obsah řízených činností vycházel z přímých zážitků dětí a navazoval na dosažené vědomosti, dovednosti a návyky. Učitelky průběžně zařazovaly mimická, hlasová, artikulační, i dechová cvičení. Účinnou motivací, vstřícnou komunikací a pohotovou reakcí na individuální potřeby dětí učitelky pozitivně ovlivňovaly jejich aktivitu i soustředěnost. Použité metody a formy práce byly účelně zvoleny, nenásilně přizpůsobovaly tempo schopnostem dětí, zařazováním psychohygienických chviliek vyučující nenásilně podporovaly schopnost koncentrace na výuku. Účast dětí v jednotlivých činnostech i výsledky jejich práce konkrétně a adresně hodnotily a to vždy vzhledem k individuálním možnostem a schopnostem jednotlivců. Tím posilovaly prožitek z úspěchu. Při ověřování a upevňování poznatků a dovedností učitelky poskytovaly dětem bezprostředně zpětnou vazbu.

Sledovaným spontánním činnostem byl věnován prostor a jsou hodnoceny jako velmi dobré, řízené činnosti byly účelně zaměřeny, vytýčené úkoly byly splněny. Řízené činnosti byly vynikající.

Průběhové výsledky vzdělávání zjišťované školou

Dosažené výsledky výchovně-vzdělávací činnosti ovlivňují druh a stupeň zdravotního postižení. Speciální mateřská škola výsledky u jednotlivých žáků pravidelně vyhodnocuje ve vztahu k IVVP a pravidelně konzultuje s pracovníky odborných pracovišť zákonných zástupců. Pohybové dovednosti dětí jsou pravidelně rozvíjeny zejména zvyšováním tělesné aktivity. V průběhu hospitací bylo zjištěno, že tělesná aktivita cílevědomě zakomponovaná do denního režimu přispívá ke zlepšení psychosomatické výkonnosti dětí, na kterých nebyly vidět příznaky únavy.

Česká školní inspekce zjistila systematickou péči všech vyučujících v oblasti vytváření kulturních, společenských a hygienických návyků. Esteticky vytvořené prostředí jídelny, důslednost v používání příborů, usměrňování dětí v oblasti společenských návyků se projevily v řadě dovedností, které děti přirozeně využívaly.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Přehledy výchovné práce, přehledy docházky, evidenční listy dětí pro školní rok 2003/2004
2. Podkladová inspekční dokumentace – dotazník pro ředitelku školy

3. Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 29 853/01-21 ze dne 25. června 2002 s účinností od 29. června 2001
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
5. Koncepce školy na období let 2003 - 2005
6. Plán práce školy na školní rok 2003/2004
7. Individuální výchovně-vzdělávací plány včetně hodnocení
8. Program spolupráce s rodinou
9. Roční výchovně-vzdělávací plán práce školy
10. Roční plán kolektivní logopedické péče
11. Vnitřní řád školy
12. Zápisy z jednání pedagogické rady
13. Plán hospitační činnosti ředitelky školy na školní rok 2003/2004 včetně záznamů z hospitací
14. Personální dokumentace všech zaměstnanců školy
15. Přehled zakoupených pomůcek za kalendářní rok 2002 a 2003
16. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků pro školní rok 2003/2004 včetně přehledu absolvovaných akcí za školní rok 2002/2003
17. Výstupní zprávy a hodnocení práce speciální mateřské školy (hodnocení rodičů, studentů a pedagogů škol a pedagogů PdF UP Olomouc)
18. Výkaz o speciálních školách V 4-01
19. Příloha k výkazu o speciálních školách o mateřské škole V 4d-01
20. Inspekční zpráv čj. 135 291/99-11092

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují realizovat stanovené záměry školy v plném rozsahu. Zkušenosti, profesionální zdatnost, soustavné vzdělávání a empatie k postiženým dětem pozitivně ovlivňují výchovně-vzdělávací práci mateřské školy. Činnost obou úseků školy je účelně organizačně zajištěna, funkčně propracovány jsou rovněž kontrolní mechanismy a vnitřní a vnější informační systém.

Rekonstruovaná budova svým moderním materiálně-technickým zázemím, účelně obnovovanými pomůckami i vysokou estetickou úrovní tvoří podnětné zázemí pro realizaci výchovně-vzdělávacího programu školy.

Kreativní přístupy všech pedagogů včetně ředitelky školy pozitivně ovlivnily pedagogickou práci a jsou zejména pro studenty vzorovými příklady vynikající pedagogické tvořivosti. Stanovené úkoly jsou v souladu s cíli Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a jsou úspěšně plněny.

Od poslední inspekce došlo k propracování systému kontroly. Mimořádně kvalitní je i práce s rodiči. Pořádáním četných aktivit nad rámec výchovně-vzdělávací činnosti zpestřuje škola život postiženým dětem i jejich rodičům, a vhodně tak prezentuje výsledky své práce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Rudolfa Kukulová	Rudolfa Kukulová, v.r.
Členové týmu	Miroslava Klčová Ing. Renata Skutková	

V Šumperku dne 24. října 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. října 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jana Malá

Mgr. Jana Malá, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Šumperk, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Orgán státní správy: Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor školství mládeže a tělovýchovy, Tř. Kosmonautů 8, 772 00 Olomouc	2003-11-28	osobně
Zřizovatel: Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor školství mládeže a tělovýchovy, Tř. Kosmonautů 8, 772 00 Olomouc	2003-11-28	osobně

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.